

Szám: ÖNK/1-1/2025.

ELŐTERJESZTÉS
Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata
2025. január 30-i
Közyűlésére

Tárgy: A) Döntés az Eötvös Károly Könyvtárnál Varga Béla könyvtárigazgató tiszteletére emléktábla elhelyezéséről
B) Döntés az Eötvös Károly Könyvtárnál Enn Uibo észt mártír költő tiszteletére emléktábla elhelyezéséről

Előterjesztő: Porga Gyula polgármester

Az előterjesztés előkészítésében részt vett: Takács Zoltán irodavezető
Kovács Judit csoportvezető
Dr. Baranyai Tamás igazgató,
Eötvös Károly Könyvtár [A] rész]

Az előterjesztést megtárgyalta: Veszprém MJV Önkormányzata Közyűlésének:
Közjóléti Bizottsága
Tulajdonosi Bizottsága
Városstratégiai és Városmarketing Bizottsága
Ügyrendi és Igazgatási Bizottsága

A döntések meghozatala **egyszerű** többséget igényel.

Az előterjesztés törvényességi felülvizsgálatát végezte:

dr. Lohonyai Bernadett
aljegyző, irodavezető

A)

Tisztelt Közgyűlés!

Az Eötvös Károly Könyvtár kezdeményezésére a könyvtár volt igazgatója, Varga Béla tiszteletére emléktáblát kívánunk elhelyezni a könyvtár kapualjában Halász Béla egykori igazgató és dr. Csiszár Miklósné Eizler Katalin helyismereti könyvtáros emléktáblája mellett.

Varga Béla 1930. február 10-én született Szanyban. A budapesti Pedagógiai Főiskola könyvtár szakán szerzett diplomát. Az Eötvös Károly Könyvtár történetének egyik legjelentősebb vezetője volt, aki 1961. és 1991. között 30 esztendőn át szolgált az intézmény igazgatójaként. Neki köszönhető az új típusú nyilvános közkönyvtár létrehozása, amelyben szabadpolcos kölcsönző, olvasóterem, gyermekkönyvtár, zenei részleg, nyomda is megtalálható volt, és amelyben rendszeres kutatásokra és könyvkiadásra is lehetőséget teremtett. Vezetése alatt a könyvtár „tudományos” minősítést nyert el. Számos kitüntetéssel ismerték el munkásságát, 1981-ben a könyvtári szakma akkoriban legmagasabb díjával, a Szabó Ervin-émlékéremmel, 1990-ben a Magyar Köztársaság Csillagrendjével és 2010-ben a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjével, valamint Veszprémben 2001-ben Veszprém Városért - Pro Urbe érmet és 2010-ben Pro Meritis díjat kapott. Igazi lokálpatriótaként szűkebb és tágabb lakóhelyének értékeit fáradhatatlanul kutatta. Szerkesztette a Bakony-balatoni kalendáriumokat, helyi lexikonokban gyűjtötte össze a vármegye szellemi kincseit. Szakmai és emberi kvalitásai példaértékűek az utókor számára. 2022. december 24-én hunyt el Veszprémben.

A könyvtár kapualjában a meglévő két emléktábla mellett 60 cm x 40 cm méretű, Halász Béla emléktáblájához igazodó, fekete színű márvány emléktábla készül, hasonló betűtípussal és hasonló betűmérettel, az alábbi szövegezéssel:

VARGA BÉLA

1930-2022

könyvtáros, könyvtárigazgató

emlékére állították az
Eötvös Károly Könyvtár munkatársai és
Veszprém Város Önkormányzata
2025

Az emléktáblát a határozati javaslat mellékletében bemutatott terv szerint, az Eötvös Károly Könyvtár (Veszprém, Komakút tér 3., 5040. hrsz.) kapualjában szeretnénk elhelyezni.

A településképi konzultáció és az örökségvédelmi bejelentés megtörtént.

A kivitelezés költségeit a könyvtár biztosítja. Az emléktábla ünnepélyes avatásának tervezett időpontja: 2025. február 17.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Veszprém, 2025. január 13.

Porga Gyula

A) HATÁROZATI JAVASLAT

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének .../2025. (....) határozata az Eötvös Károly Könyvtárnál Varga Béla könyvtárigazgató tiszteletére emléktábla elhelyezéséről

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése megtárgyalta a *„Döntés az Eötvös Károly Könyvtárnál Varga Béla könyvtárigazgató tiszteletére emléktábla elhelyezéséről”* című előterjesztést, és az alábbi döntést hozta:

1. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése egyetért azzal, egyben tulajdonosi hozzájárulását adja ahhoz, hogy a Veszprém 5040 helyrajzi számú, természetben a Veszprém, Komakút tér 3. szám alatt található önkormányzati tulajdonban álló épület kapualjában Varga Béla könyvtárigazgató tiszteletére emléktábla kerüljön elhelyezésre az Eötvös Károly Könyvtár által és költségviselésével a határozat mellékletében bemutatott terv szerint.
2. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése felkéri a polgármestert, hogy a döntésről értesítse az Eötvös Károly Könyvtár igazgatóját.

Határidő: 2. pont: 2025. február 7.

Felelős: Porga Gyula polgármester

A végrehajtás előkészítéséért felelős köztisztviselő:
Kovács Judit csoportvezető

Veszprém, 2025. január 30.

Porga Gyula s.k.
polgármester

dr. Dancs Judit s.k.
jegyző

B)

Tisztelt Közgyűlés!

A Nemzeti Emlékezet Bizottsága javaslatot tett arra, hogy Veszprémben kerüljön kihelyezésre egy emléktábla Enn Uibo észt mártír költő tiszteletére tekintettel arra, hogy Tartu (a költő kézíratainak őrzési helye a tartui Észt Irodalmi Múzeum, illetve a tartui egyetemen működik magyar tanszék) és Veszprém testvérvárosok, valamint Veszprém után 2024-ben Tartu lett Európa Kulturális Fővárosa.

Enn Uibo 1912. október 25-én született Észtországban. Életében az észt függetlenségért küzdött többek között a cikkeivel, verseivel, amiért 1944-ben először a Gestapo, majd a szovjet NKVD letartóztatta. Halálra ítélték, de később megváltoztatták az ítéletet. Enn Uibót Norilskba vitték, ahol 10 évig raboskodott. 1956-ban visszatért Észtországba, ahol elérte a magyarországi forradalom híre. Azon költők egyike volt, akik írásban is kiálltak a magyar forradalom mellett. Megírta az *Emlékkoszorú az elesett magyar szabadságharcosoknak* című versét, amelynek terjesztéséért 1957-ben letartóztatták, majd a mordóviai gulágszigetre szállították kényszermunkára. 1965-ben a lágerben érte a halál, sírja máig ismeretlen.

A magyar-észt kétnyelvű, 80 cm x 125 cm méretű, Rigo Beige mészke kompozit emléktáblát az Eötvös Károly Könyvtár (Veszprém, Komakút tér 3., 5040 hrsz.) kapualjában, a meglévő emléktáblákkal szemkösti falon, a határozati javaslat mellékletében bemutatott terv szerint, az alábbi szövegezéssel szeretnénk elhelyezni:

ENN UIBO

(1912-1965)

MÁRTÍR ÉSZT KÖLTŐ TISZTELETÉRE,

AKI „KOSZORÚ AZ ELESETT MAGYAR SZABADSÁGHARCOSOK EMLÉKÉRE”
CÍMŰ VERSÉBEN ÜDVÖZÖLTE AZ 1956-OS MAGYAR FORRADALMAT,
A SZOVJET HATÓSÁGOK EZÉRT 1957-BEN KÉNYSZERMUNKÁRA ÍTÉLTÉK.
A GULÁGON ÉRTE A HALÁL, SÍRJA MÁIG ISMERETLEN.

*Kiontott véretek által győzedelmeskedik
minden felszabadulást hozó kard éle,
s ez Rólad, DICSŐ MAGYAR, ezt hirdeti:
„Ki igazán bátor, az a sírban is élhet.”*
(Sild Orsolya fordítása)

ÁLLÍTTATTÁK: VESZPRÉM VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
NEMZETI EMLÉKEZET BIZOTTSÁGA
TALLINNI LISZT INTÉZET
2025

ENN UIBO

(1912-1965)

EESTI LUULETAJA JA MÄRTER,

KES TERVITAS LUULETUSEGA
„MÄLESTUSPÄRG UNGARI LANGENUD VABADUSVÕITLEJAILE”
UNGARI 1956. AASTA VABADUSVÕITLUST.

SELLE KARISTUSEKS MÕISTIS NÕUKOGUDE VÕIM TA 1957. AASTAL
SUNNITÕÖLE.
LUULETAJA SURI VANGILAAGRIS JA TEMA HAUD ON SIIANI LEIDMATA.

*Teist voolanud verest kartmatust saab
kõigi vabastusmõõkade teras,
mis Sinust – SUUR MADJAR – tunnistab:
„Kes vapper, see hauaski elab.”*

VESZPRÉMI LINNAVALITSUS JA VOLIKOGU
UNGARI RAHVUSLIKU MÄLU KOMISION
TALLINNA LISZTI INSTITUUT
2025

A településképi konzultáció és az örökségvédelmi bejelentés megtörtént.

A kivitelezés költségeit a Nemzeti Emlékezet Bizottsága biztosítja.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Veszprém, 2025. január 13.

Porga Gyula

B) HATÁROZATI JAVASLAT

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének .../2025. (....) határozata az Eötvös Károly Könyvtárnál Enn Uibo észt mártír költő tiszteletére emléktábla elhelyezéséről

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése megtárgyalta a *„Döntés az Eötvös Károly Könyvtárnál Enn Uibo észt mártír költő tiszteletére emléktábla elhelyezéséről”* című előterjesztést, és az alábbi döntést hozta:

1. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése egyetért azzal, egyben tulajdonosi hozzájárulását adja ahhoz, hogy a Veszprém 5040 helyrajzi számú, természetben a Veszprém, Komakút tér 3. szám alatt található önkormányzati tulajdonban álló épület kapualjában Enn Uibo észt mártír költő tiszteletére emléktábla kerüljön elhelyezésre a Nemzeti Emlékezet Bizottsága által és költségviselésével a határozat mellékletében bemutatott terv szerint.
2. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése felkéri a polgármestert, hogy a döntésről értesítse a Nemzeti Emlékezet Bizottsága elnökét.

Határidő: 2. pont: 2025. február 7.

Felelős: Porga Gyula polgármester

A végrehajtás előkészítéséért felelős köztisztviselő:
Kovács Judit csoportvezető

Veszprém, 2025. január 30.

Porga Gyula s.k.
polgármester

dr. Dancs Judit s.k.
jegyző